
نقل از شماره ۱۹۵۹۷ - ۱۳۹۱/۳/۲۷ روزنامه رسمی

شماره ۵۶۸/۱۱۱۸۴

۱۳۹۱/۳/۶

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۴۶۷۲۱/۹۱۲۵۹ مورخ ۱۳۹۰/۵/۳ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق‌آباد) که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۹ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۴۴۳۹۰

۱۳۹۱/۳/۲۳

وزارت راه و شهرسازی

«قانون موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق‌آباد)» که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۱/۳/۳ به تأیید شورای نگهبان

رسیده و طی نامه شماره ۵۶۸/۱۱۱۸۴ مورخ ۱۳۹۱/۳/۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی نژاد

**قانون موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان
و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق آباد)**

ماده واحده - موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق آباد) به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.
تبصره - انجام داوری موضوع ماده (۱۱) موافقتنامه توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی و همچنین اجرای ماده (۱۴) موافقتنامه منوط به رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه تأسیس دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی
بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر،
ترکمنستان و جمهوری ازبکستان (موافقتنامه عشق آباد)**

مقدمه

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان که از این پس طرفهای متعاقد نامیده می‌شوند، با تمایل به حمایت و تحکیم همکاریها و توسعه روابط اقتصادی بین خود با تصدیق روند موجود تقویت و توسعه بیشتر روابط اقتصادی ملت‌های خود در سطوح منطقه‌ای و جهانی با تأیید اهمیت موافقتنامه‌های بین‌المللی موجود در زمینه حمل و نقل کالاهای گذری از طریق زیرساختهای ریلی، جاده‌ای و بندری و همچنین نیاز به تسریع توسعه اقتصادی پایدار در کشورهای خود با تأکید بر تعهدات خود نسبت به تأمین تسهیلات لازم برای حمل و نقل و گذر سریع، روان و کارآمد کالا و مسافر به سایر کشورها و بالعکس و بهره‌برداری از موقعیتهای جغرافیایی خود

با ابراز تمایل خویش نسبت به توسعه و تقویت توانمندیهای خود برای تسهیل حمل و نقل و گذر کالا و مسافر براساس قوانین ملی موجود و طبق استانداردها و کنوانسیونهای بین‌المللی حمل و نقل با ابراز امیدواری نسبت به استفاده از حداکثر تلاش ممکن در جهت بهره‌برداری از زیرساختهای حمل و نقلی موجود به منظور حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق قلمروهای خود

به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

تعاریف و اصطلاحات به کار رفته در این موافقتنامه دارای معانی زیر می‌باشند:
الف - متصدی حمل و نقل: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در قلمرو یک طرف متعاقد به ثبت رسیده و براساس قوانین ملی کشور خود مجاز به انجام عملیات حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر باشد.
ب - طرفهای مؤسس: به طور مشترک دولتهای جمهوری اسلامی ایران، سلطان نشین عمان، قطر، ترکمنستان و جمهوری ازبکستان
پ - کالا: تمامی انواع کالاها و اقلام (با سامانه (سیستم) کدگذاری هماهنگ) که متصدی حمل و نقل، حمل آنها را به استناد قرارداد حمل از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی بر عهده می‌گیرد.
ت - کالاهای خطرناک: هر نوع ماده، فرآورده و یا ضایعاتی که به دلیل خصوصیات خود، می‌تواند در فرآیند حمل و نقل، بارگیری یا تخلیه بار، باعث انفجار، آتش‌سوزی یا آسیب رساندن به کالاها، زیرساختهای حمل و نقلی و نیز زندگی، سلامت، محیط زیست و امنیت ملی شود.
ث - دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی: شبکه‌ای از سامانه‌های اصلی حمل و نقل که کشورهای طرفهای متعاقد را به منظور حمل و نقل بین‌المللی کالا و مسافر از طریق حمل و نقل زمینی یا دریایی به یکدیگر مرتبط می‌نماید.
ج - حمل و نقل بین‌المللی: جابه‌جایی کالا و مسافر با استفاده از شیوه‌های مختلف حمل و نقل (زمینی یا دریایی) از قلمروی ملی طرفهای متعاقد
چ - سرمایه‌گذاری: هرگونه سرمایه‌ای که از طرف نهاد، مؤسسه مالی یا اهداءکننده سرمایه در جهت توسعه پروژه‌های زیرساختهای حمل و نقلی در مسیر دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی تأمین شود.
ح - حمل و نقل چندوجهی: حمل کالا با استفاده از حداقل دو شیوه مختلف حمل و نقلی

خ - مسافر: شخصی که هزینه‌های حمل و نقل را برای سفر از یک نقطه به نقطه دیگر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی پرداخت می‌کند.

د - حمل و نقل مسافر: خدمات حمل و نقل برای انتقال مسافر توسط حمل و نقل زمینی یا دریایی از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ذ - کالاهای فاسدشدنی: هر نوع کالایی که نیاز به اقدامات حفاظتی و روند گذر سریع در عبور از مرز (زمینی و دریایی) و از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی داشته باشد.

ر - بندر: محلی که کشتی در آن پهلو می‌گیرد و برای کشتیرانی دریایی بین‌المللی باز است و از آن برای بارگیری و تخلیه کالا و سوار و پیاده کردن مسافر استفاده می‌شود.

ز - گذر: حمل و نقل کالا و مسافر از قلمرو یک طرف متعاهد از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که نقاط مبدأ و مقصد آن در خارج از قلمرو آن طرف متعاهد باشد.

ژ - حمل و نقل کالا: حمل و نقل کالا از یک نقطه به نقطه دیگر در ازاء هزینه حمل

ماده ۲- شرایط عمومی موافقتنامه

۱- مفاد این موافقتنامه امور حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشورهای طرفهای متعاهد به وسیله هر یک از شیوه‌های حمل و نقل (زمینی و دریایی) در طول مسیرهای تصویب شده از طرف شورای هماهنگی که طبق ماده (۹) این موافقتنامه تشکیل شده است را تنظیم می‌کند.

۲- مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاهد برای اجرای این موافقتنامه، به شرح زیر خواهند بود:

- در جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و شهرسازی

- در سلطان‌نشین عمان: وزارت حمل و نقل و ارتباطات

- در دولت قطر: وزارت امور خارجه - همکاریهای بین‌المللی

- در ترکمنستان: وزارت حمل و نقل ریلی، وزارت حمل و نقل موتوری و خدمات دولتی دریانوردی و حمل و نقل رودخانه‌ای

- در جمهوری ازبکستان: وزارت روابط اقتصادی خارجی، سرمایه‌گذاری و تجارت، آژانس حمل و نقل رودخانه‌ای و وسایل نقلیه ازبکستان، شرکت ریلی سهامی عام «راه‌آهن ازبکستان»

۳- این موافقتنامه حقوق و تعهدات هر یک از طرفهای متعاهد در قبال موافقتنامه‌ها و معاهدات بین‌المللی که عضو آن می‌باشند از جمله موارد منعقد شده بین طرفهای متعاهد را

نقض نخواهد کرد.

ماده ۳- اهداف موافقتنامه

طرفهای متعاهد موارد زیر را انجام خواهند داد:

۱- ایجاد دالان حمل و نقلی قابل اعتماد به منظور گذر و حمل و نقل منظم کالا و مسافر بین کشورهای آسیای مرکزی و بنادر خلیج فارس و دریای عمان و صادرات - واردات

کالا از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۲- افزایش سرعت حمل و نقل کالا و مسافر با هدف بهینه‌سازی هزینه‌های حمل

۳- افزایش کارایی استفاده از توان حمل و نقلی و گذری طرفهای متعاهد

۴- جذب کالاهای گذری کشورهای دیگر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۵- افزایش اثربخشی روابط حمل و نقلی به منظور تنظیم حمل و نقل و گذر کالا و

مسافر از قلمرو طرفهای متعاهد

۶- تسهیل دسترسی به بازارهای بین‌المللی با استفاده از حمل و نقل دریایی و زمینی

از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۷- تأمین امنیت سفر و اجرای استانداردهای بین‌المللی ایمنی درخصوص حمل و نقل

و گذر کالا و مسافر و نیز حفاظت محیط‌زیست طبق استانداردهای بین‌المللی

۸- ایجاد شرایط برابر و غیر تبعیض‌آمیز برای تأمین‌کنندگان تمامی شیوه‌های خدمات

حمل و نقل

۹- ساده‌سازی و هماهنگ نمودن اسناد رسمی و مراحل حاکم حمل و نقل و گذر

بین‌المللی کالا و مسافر طبق موافقتنامه‌ها و استانداردهای بین‌المللی موجود

ماده ۴- دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

۱- طرفهای متعاهد به استناد این موافقتنامه، دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی که

کشورهای آسیای مرکزی را به بنادر واقع در خلیج فارس و دریای عمان متصل می‌نماید،

تأسیس خواهند نمود که از این پس «دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی» نامیده می‌شود.

۲- طرفهای متعاهد مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تعیین و زیرساختها

و شیوه‌های حمل و نقلی مورد استفاده در حمل و نقل کالا و مسافر را مشخص خواهند نمود.

۳- طرفهای متعاهد تمام اقدامات لازم را به منظور کمک به یکدیگر از طریق

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختهای حمل و نقل در مسیر دالان حمل و نقل و گذر

بین‌المللی انجام خواهند داد.

ماده ۵- توسعه تسهیلات برای حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر

۱- طرفهای متعاهد در حین اجرای این موافقتنامه، طبق قوانین ملی خود تسهیلات

مؤثر در زمینه حمل و نقل و گذر بین‌المللی کالا و مسافر از طریق قلمرو کشور خود

را فراهم خواهند کرد.

۲- هر طرف متعاقد طبق قوانین ملی خود، صدور روادید به اتباع طرفهای دیگر، شاغل در امر حمل و نقل و گذر بین‌المللی را تسهیل خواهد نمود.

ماده ۶ - قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و یا دارای استفاده دوگانه

براساس این موافقتنامه حمل و نقل یا گذر کالاهای خطرناک یا ممنوعه یا دارای استفاده دوگانه، از طریق قلمرو یک طرف متعاقد، بدون اخذ مجوز قبلی از آن طرف متعاقد ممنوع می‌باشد. طرفهای متعاقد این کالاها را که توسط کارگروه پیگیری که طبق ماده (۱۰) این موافقتنامه تشکیل شده است، در پروتکل الحاقی گردآوری و از سوی شورای هماهنگی اطلاع‌رسانی خواهد گردید، مشخص خواهند نمود.

ماده ۷ - قواعد حاکم بر حمل و نقل کالاهای فاسدشدنی

طرفهای متعاقد گذر کالاهای فاسدشدنی در حین عبور از مرزهای طرفهای متعاقد را بدون هرگونه تأخیر غیرموجه، تسریع و تسهیل خواهند نمود.

ماده ۸ - مالیاتها و عوارض

۱- طرفهای متعاقد بهینه‌سازی عوارض، مالیاتها و دیگر حقوق دولتی، از جمله هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده برای کالاهای گذری را صرفنظر از ماهیت یا هدف آنها پیگیری خواهند نمود.

۲- هزینه‌های ناشی از خدمات ارائه شده توسط تأمین‌کنندگان خدمات می‌تواند در مورد کالاهای گذری وضع گردد.

۳- شورای هماهنگی با ایجاد ساز و کاری به منظور بهینه‌سازی میزان هزینه‌ها، عوارض و مالیاتها موافقت خواهد نمود.

ماده ۹ - شورای هماهنگی

۱- طرفهای متعاقد به منظور اجرای این موافقتنامه، شورای هماهنگی را با مسؤولیت‌های زیر تشکیل خواهند داد:

الف - تنظیم موضوعات مربوط به اعمال و اجرای این موافقتنامه؛

ب - بررسی موضوعات اقتصادی، سازمانی، فنی و حقوقی مربوط به ایجاد دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

پ - تدوین پیشنهادهای مربوط به افزایش جریان گذر کالا و افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ت - تصویب مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ث - تهیه پیشنهادهایی به منظور بهینه‌سازی هزینه‌های حمل و نقل و گذر کالا و مسافر از طریق دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی با استفاده گسترده از حمل و نقل چندوجهی

۲- شورای هماهنگی اولین نشست خود را ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به منظور تنظیم قواعد و رویه‌های شورا و نیز تعیین نحوه عملکرد کارگروه پیگیری برگزار خواهد نمود.

۳- شورای هماهنگی حداقل سالی یک بار یا بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاقد، به طور متناوب براساس حروف الفبای انگلیسی، در قلمروی طرفهای متعاقد تشکیل جلسه خواهد داد.

ماده ۱۰ - کارگروه پیگیری

۱- طرفهای متعاقد ظرف دو ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، کارگروه پیگیری متشکل از نمایندگان خود را تشکیل خواهند داد. این کارگروه سه ماه پس از تشکیل، به منظور ساماندهی کار خود جلسه‌ای را برگزار خواهد نمود.

۲- کارگروه پیگیری، دارای وظایف زیر می‌باشد:

الف - تعیین مسیرهای دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ب - تهیه مطالعات پیرامون مالیاتها، هزینه‌ها و تعرفه‌هایی که در حال حاضر در بنادر و نقاط مرزی توسط هر طرف متعاقد وضع گردیده و ارائه پیشنهادهایی به منظور افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

پ - تهیه مطالعات مربوط به ایجاد تسهیلات حمل و نقل کالا از طریق قلمرو طرفهای متعاقد با در نظر گرفتن قرنطینه دامی و نباتی و نیز کالاهای ممنوعه و دارای محدودیت

ت - تهیه پیشنهادهایی در جهت تحقق اهداف این موافقتنامه به نحوی که با قوانین ملی هر طرف متعاقد مغایرت نداشته باشد

ث - تهیه و تدوین پیش‌نویس برنامه‌ها و پروتکل‌های مرتبط با این موافقتنامه

ج - تهیه پیشنهادهایی برای هماهنگ‌سازی سیاستهای حمل و نقلی و گذری با هدف توسعه دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی، پایانه‌ها، تأسیسات و زیرساختهای ضروری (بنادر و نقاط مرزی)

چ - تهیه پیشنهادهایی به منظور افزایش جریان گذر کالا و افزایش جذابیت دالان حمل و نقل و گذر بین‌المللی

ح - تهیه گزارشهای ادواری و جامع درخصوص پیشرفت اجرای این موافقتنامه

۳- کارگروه پیگیری، می‌تواند در صورت اقتضاء، مفاد کنوانسیون بین‌المللی ساده و هماهنگ‌سازی تشریفات گمرکی که در کیوتو در تاریخ ۱۸ می سال ۱۹۷۳ میلادی (برابر با ۱۳۵۲/۲/۲۸ هجری شمسی) امضاء شد را به همراه متن اصلاح شده آن پیرامون حمل و نقل گذری، بررسی و پیشنهادهای خود را ارائه نماید.

ماده ۱۱- حل و فصل اختلافات

- ۱- هرگونه اختلاف بین هر یک از طرفهای متعاهد، ناشی از تفسیر یا اجرای این موافقتنامه از طریق مذاکره بین طرفهای ذیربط حل و فصل خواهد شد.
- ۲- چنانچه طرفهای ذیربط در اختلاف، ظرف نه ماه از شروع مذاکرات به توافقی دست نیابند، اختلاف به شورای هماهنگی ارجاع خواهد گردید.
- ۳- چنانچه شورای هماهنگی نتواند اختلاف را ظرف یک سال از زمان ارجاع اختلاف به شورا حل و فصل نماید، اختلاف از طریق داوری حل و فصل خواهد گردید. طرفهای اختلاف درخصوص شیوه داوری توافق خواهند نمود.

ماده ۱۲- الحاق

- ۴- این موافقتنامه برای الحاق هر کشوری، مفتوح خواهد بود.
- ۲- هر کشوری که قصد الحاق به این موافقتنامه را داشته باشد، کشور امین اسناد را از قصد خود برای الحاق آگاه خواهد نمود. کشور امین اسناد، مراتب را به طرفهای مؤسس جهت بررسی، اعلام خواهد نمود.
- ۳- این موافقتنامه سی روز پس از آن که کشور امین اسناد آخرین تأییدیه مکتوب طرف مؤسس را دریافت نماید برای کشور ملحق شونده لازم الاجراء خواهد گردید.

ماده ۱۳- کشور امین اسناد

ترکمنستان کشور امین اسناد این موافقتنامه خواهد بود. کشور امین اسناد، نسخه‌های تصدیق شده این موافقتنامه را به طرفهای متعاهد ارسال خواهد نمود. کشور امین اسناد، طرفهای متعاهد را از الحاق سایر کشورها به این موافقتنامه و کناره‌گیری از این موافقتنامه، مطلع خواهد نمود.

ماده ۱۴- اصلاحات

این موافقتنامه می‌تواند پس از تصویب تمام طرفهای متعاهد، اصلاح گردد. تمامی اصلاحات پس از امضاء تمامی طرفهای متعاهد، جزء لاینفک این موافقتنامه خواهند شد.

ماده ۱۵- لازم الاجراء شدن

این موافقتنامه پس از گذشت سی روز از تاریخ ارائه اطلاعیه کتبی آخرین طرف مؤسس به کشور امین اسناد از طریق مجاری دیپلماتیک مبنی بر تصویب یا تکمیل تمامی تشریفات قانونی لازم برای لازم الاجراء شدن آن، لازم الاجراء خواهد شد. کشور امین اسناد، طرفهای دیگر را از اطلاعیه‌های مزبور آگاه خواهد نمود.

ماده ۱۶- اعتبار

۱- این موافقتنامه به مدت ده سال از تاریخ لازم الاجراء شدن آن معتبر باقی خواهد ماند.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند با آگاه نمودن کشور امین اسناد از قصد خود مبنی بر کناره‌گیری از این موافقتنامه به صورت کتبی، حداقل شش ماه قبل از تاریخ کناره‌گیری، از این موافقتنامه کناره‌گیری نماید.

۳- این موافقتنامه می‌تواند با موافقت تمام طرفهای مؤسس برای دوره زمانی مشابه تمدید شود.

این موافقتنامه در عشق‌آباد در تاریخ ۵ اردیبهشت ۱۳۹۰ هجری شمسی، برابر با ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۳۲ هجری قمری، برابر با ۲۵ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در یک نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی، ازبکی، ترکمنی، روسی و انگلیسی که کلیه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشند، امضاء گردید. در صورت اختلاف در تفسیر متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

برای گواهی مراتب بالا، نمایندگان طرفهای متعاقد که از سوی رؤسای دولتهای خود مجاز می‌باشند، این موافقتنامه را امضاء نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت سلطان‌نشین عمان

از طرف دولت قطر

از طرف دولت ترکمنستان

از طرف دولت جمهوری ازبکستان

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه، شامل: مقدمه و شانزده ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۳/۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی